

Teória oznamovania 12

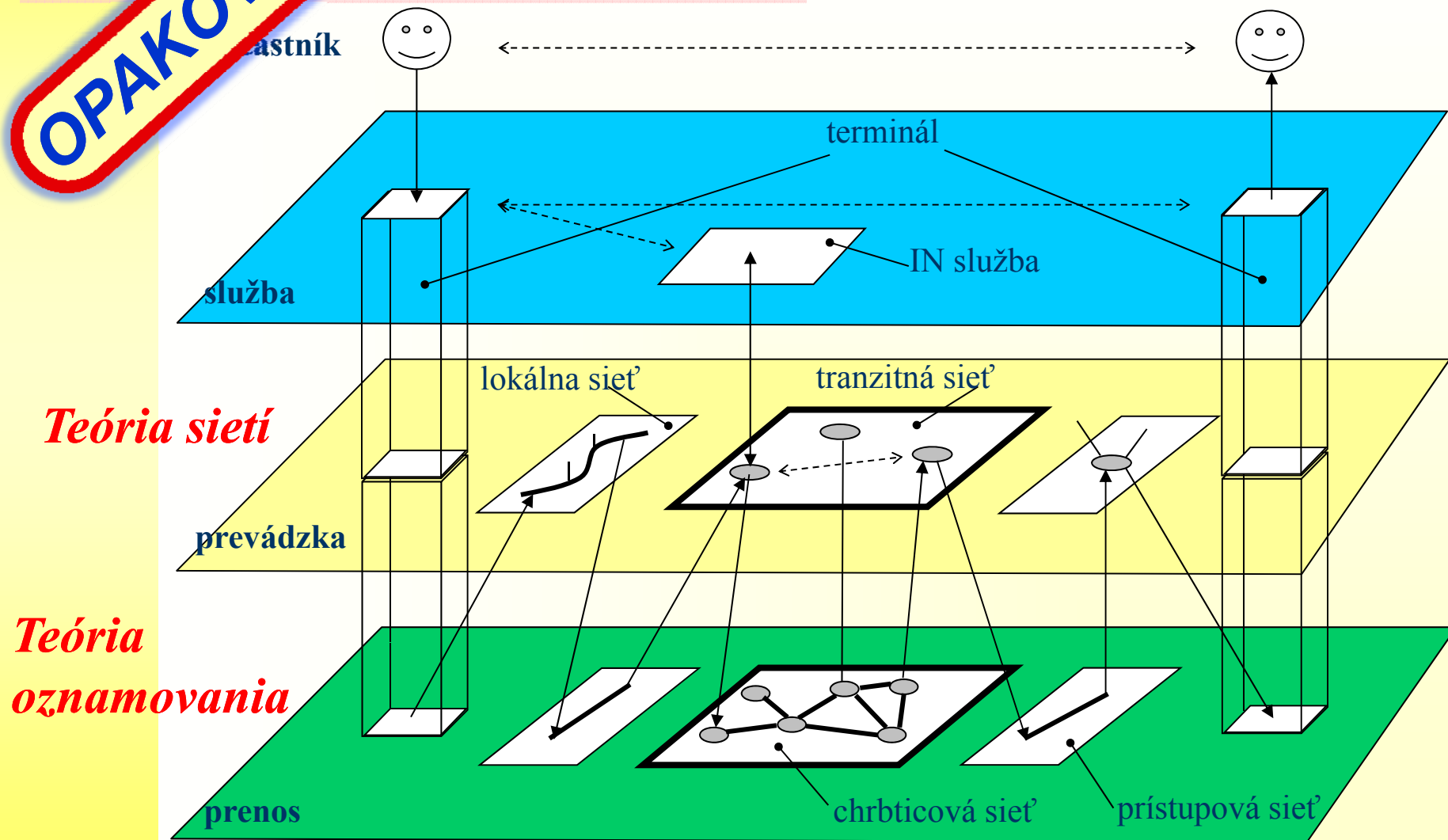
Obsah:

- opakovanie
- kódový priestor
- komplexný kódový priestor
- skalárny súčin,
- ortogonálna báza
- Fourierova transformácia, spektrum kódu
- spektrum cyklického kódu, kódový multiplex

OPAKOVANIE

Základné vrstvy

OPAKOVANIE

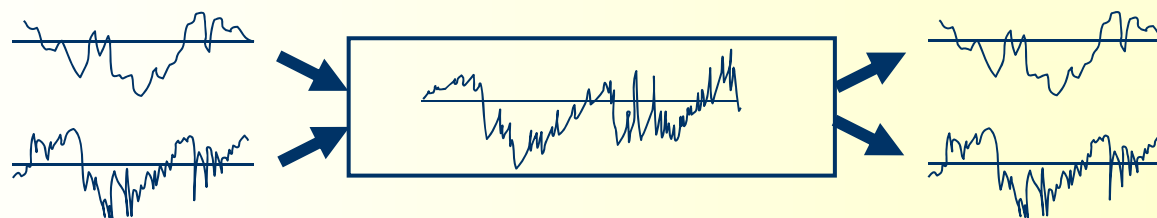
Vrstva prenosu

Hlavné úlohy: ??

prenos jedného signálu

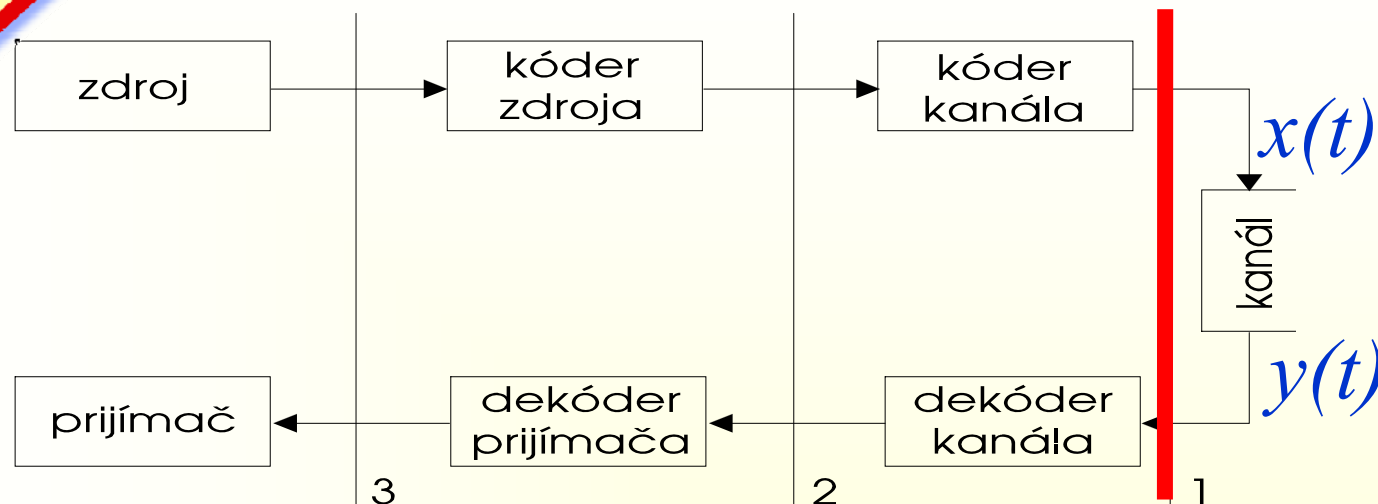
súčasný prenos signálov

OPAKOVANIE

Prenos bez skreslenia

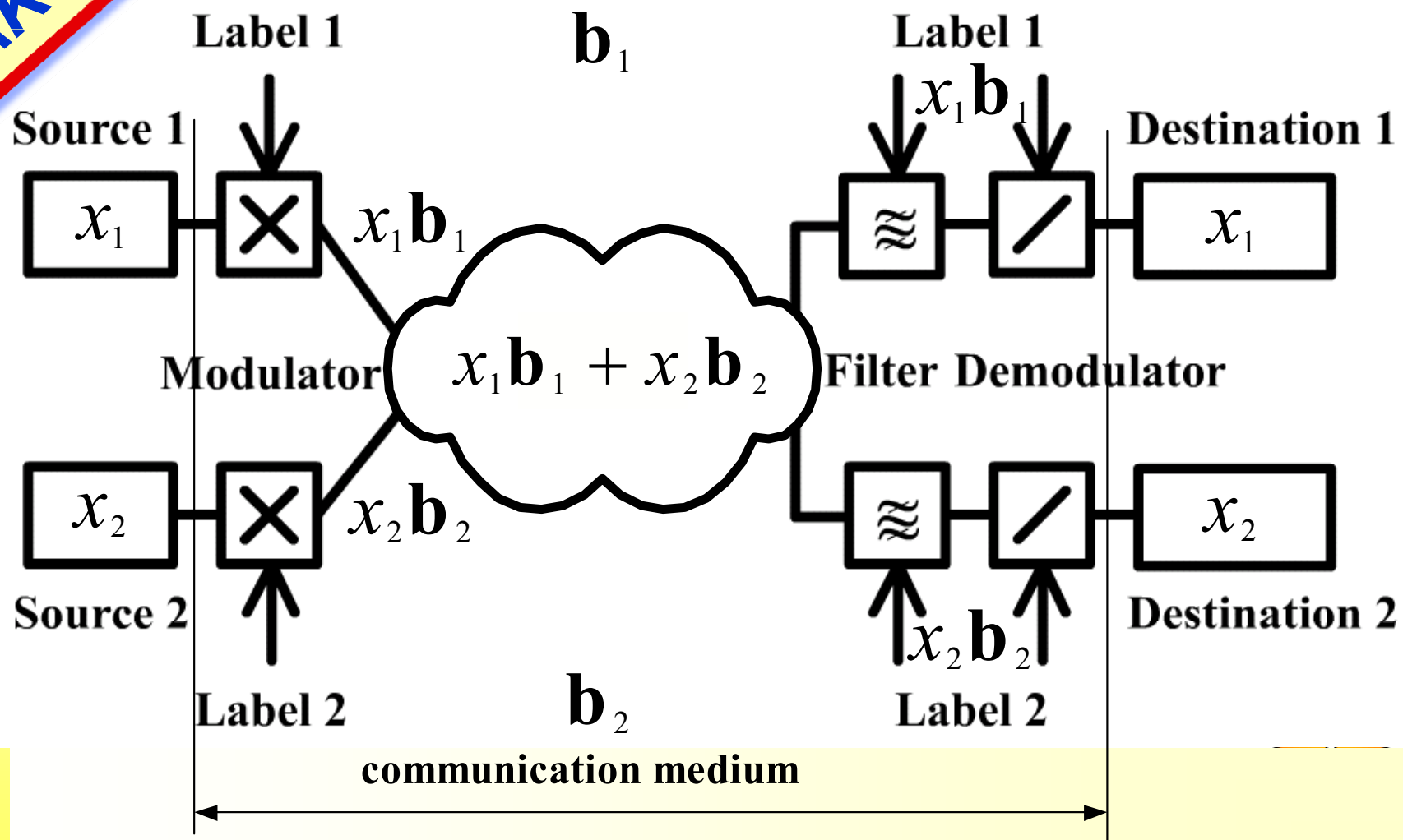
Prispôsobenie prenosovému médiu

OPAKOVANIE

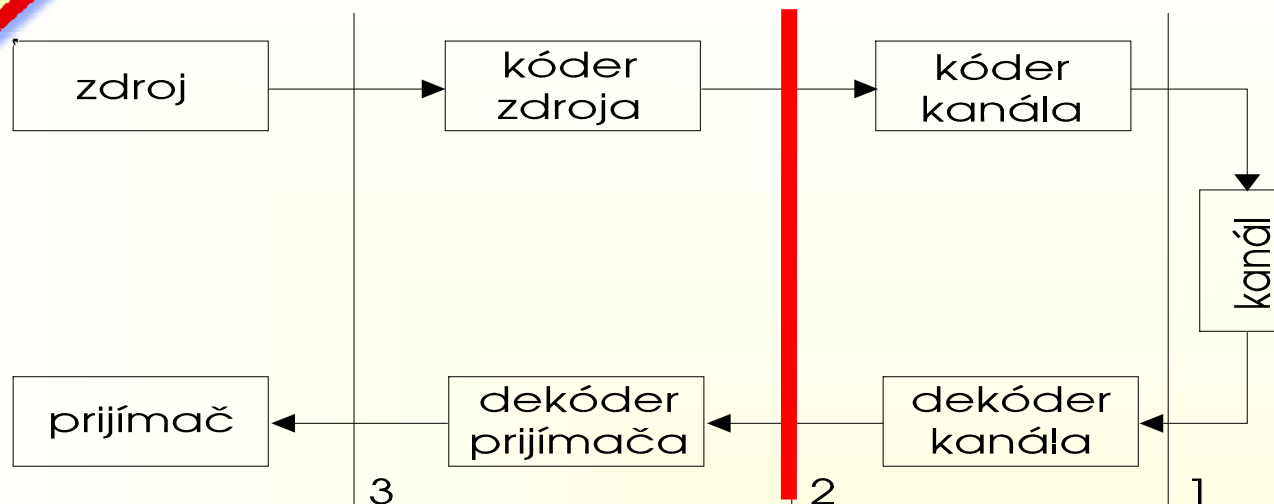
Príznakový multiplex

OPAKOVANIE

Prenos bez skreslenia

Korekcia kanála

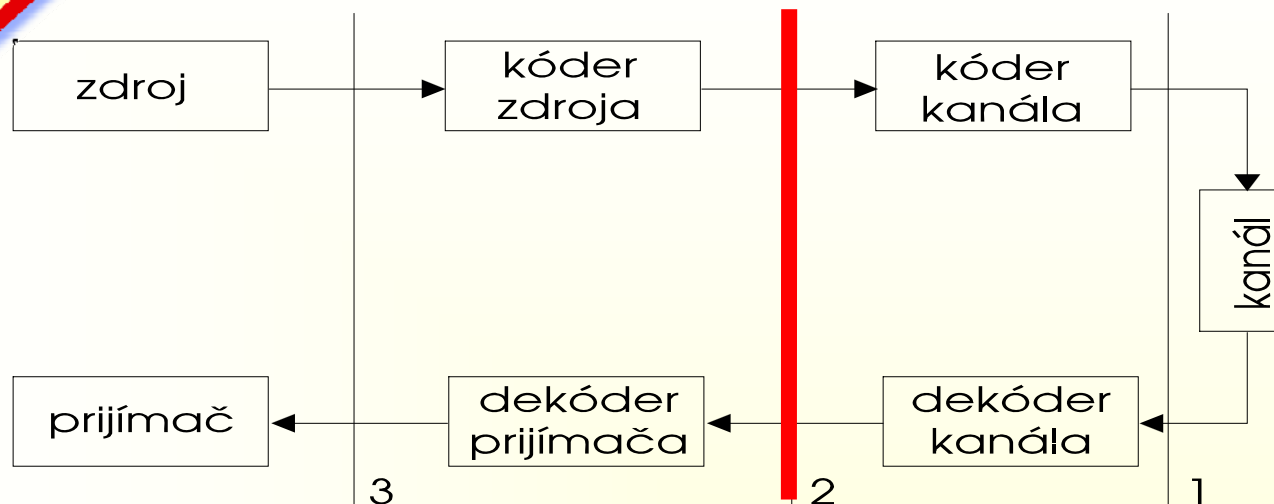

$$\left| F_n^{kor} \right| = \alpha \cdot \left| F_n \right|^{-1} \quad \varphi_n^{kor} = \varphi_n - \frac{2\pi}{N} n \Delta$$

OPAKOVANIE

Prenos bez skreslenia

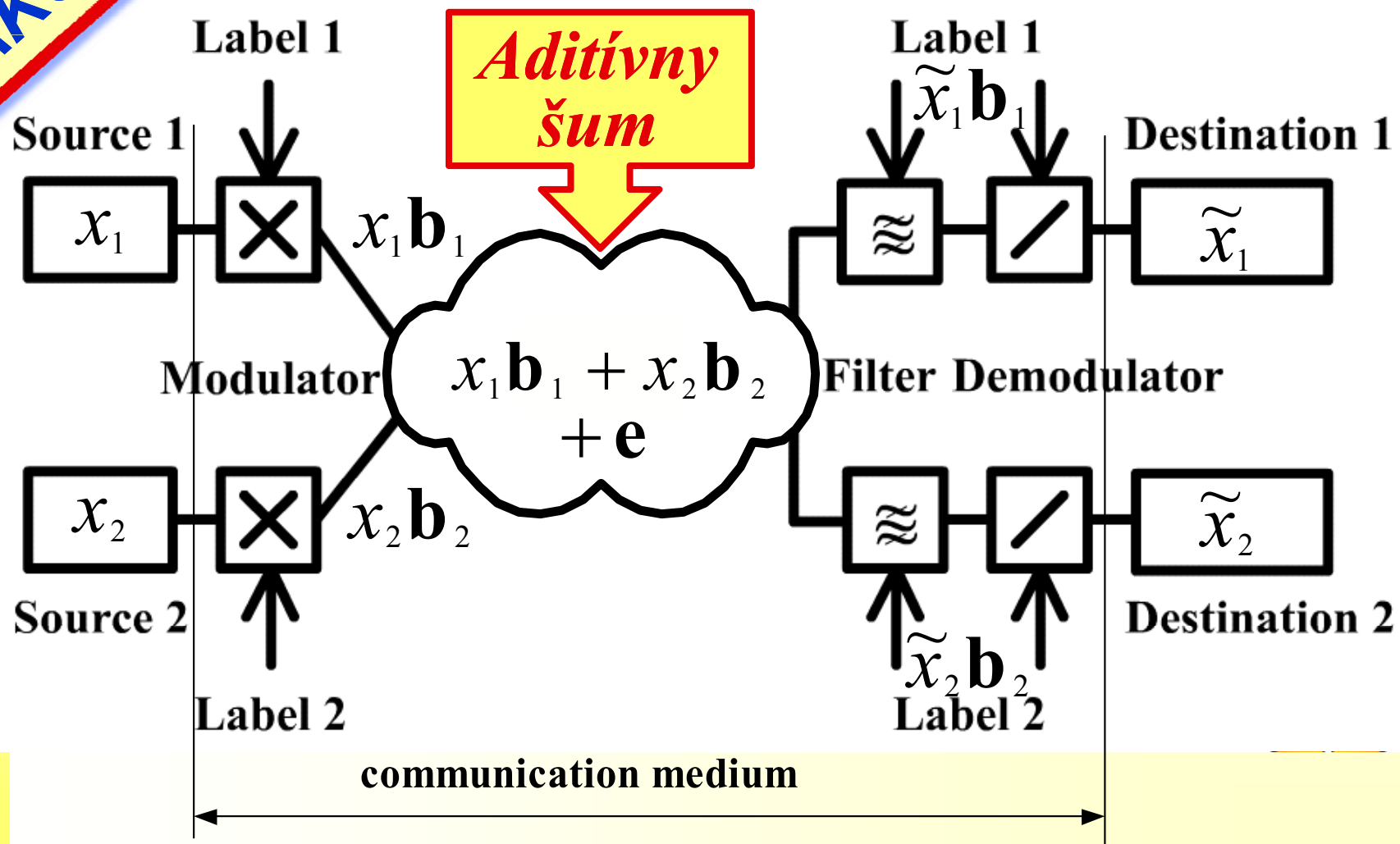
Zabránenie vplyvu šumu

OPAKOVANIE

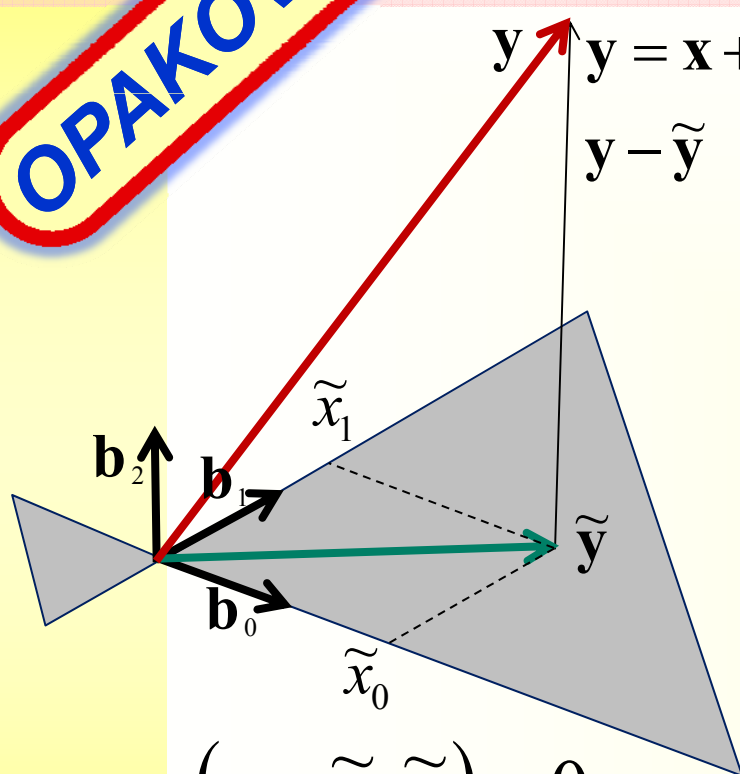
Multiplex so šumom

OPAKOVANIE

Optimálny prijímač

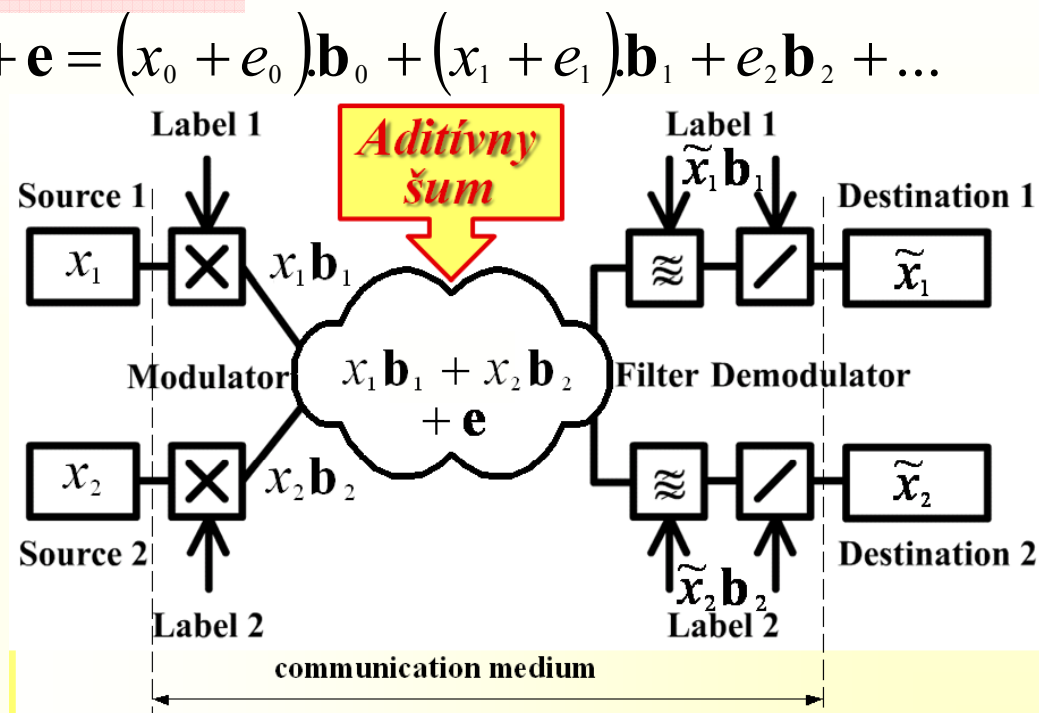

$$(y - \tilde{y}, \tilde{y}) = 0$$

ortonormálna báza

$$(b_i, b_j) = 0, i \neq j$$

$$|b_i| = 1$$

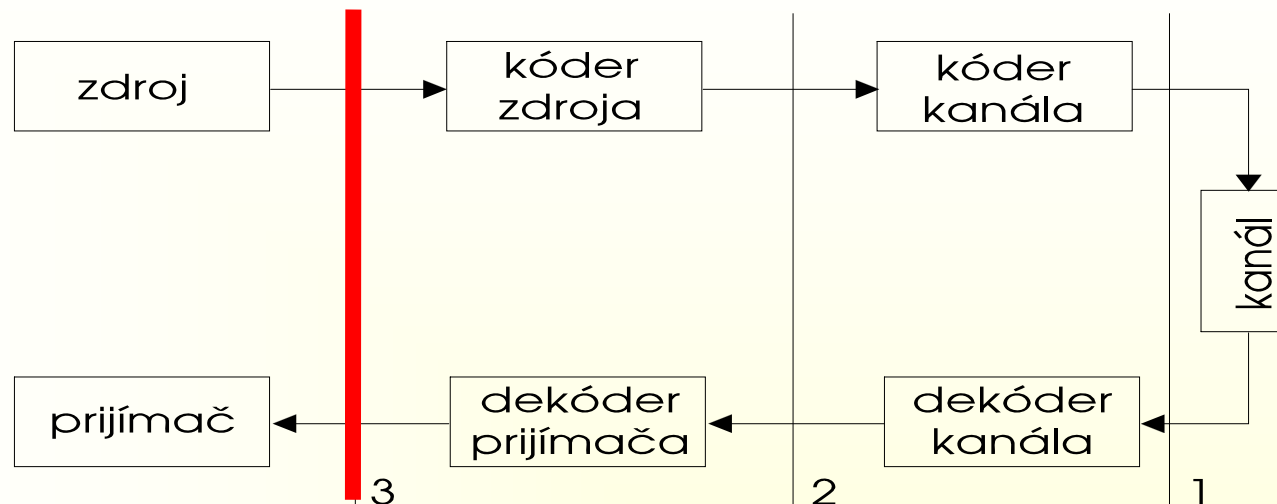

$$\tilde{x}_n = \frac{(y, b_n)}{(b_n, b_n)}$$

OPAKOVANIE

Prenos bez skreslenia

Kódový priestor

***Podpriestor slov
kódu***

***Doplnok podpriestoru
(slová nepatriace kódu)***

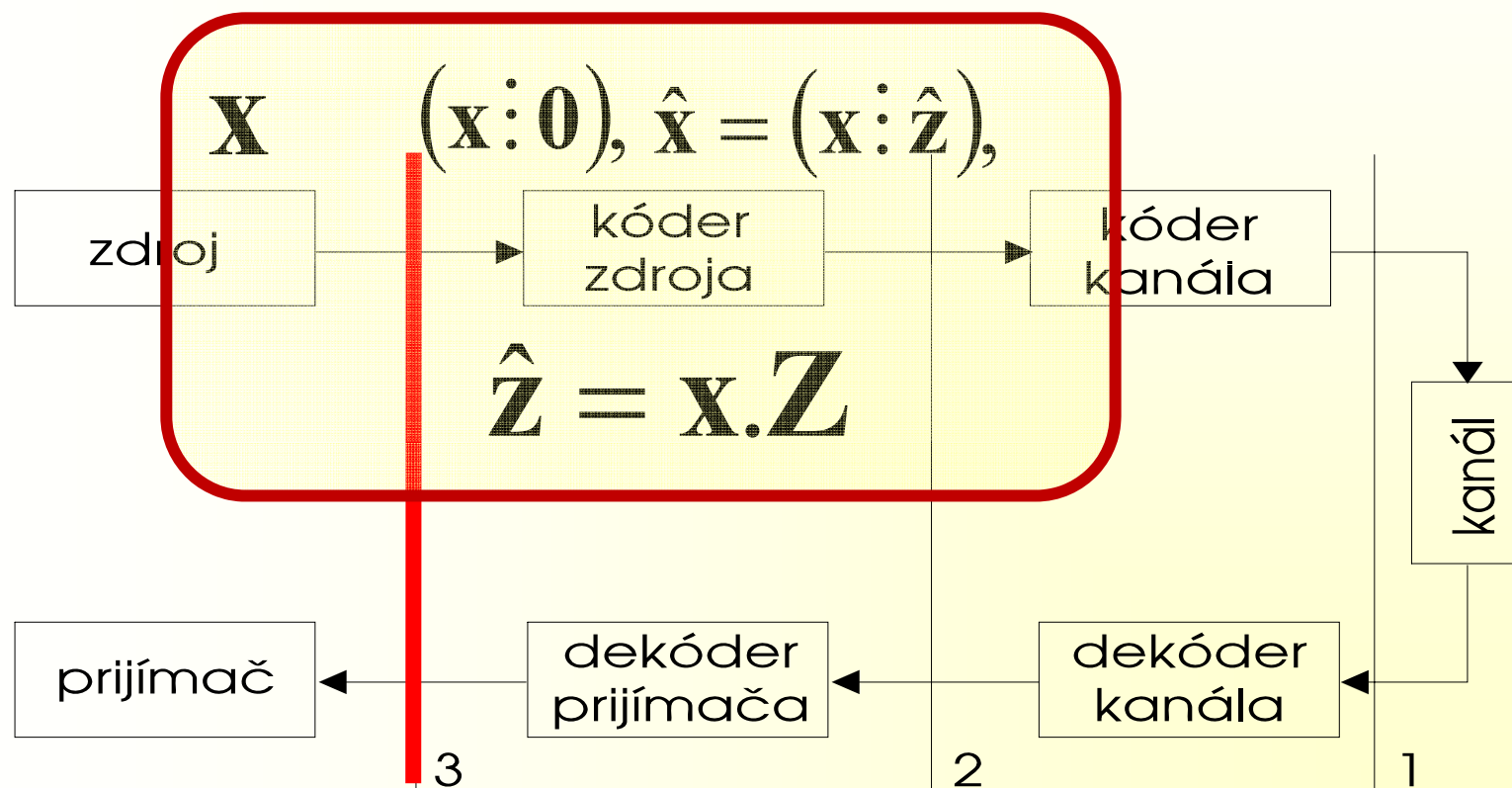
OPAKOVANIE

Kóder syst. lineárneho kódu

Kódový priestor

Podpriestor slov
kódu

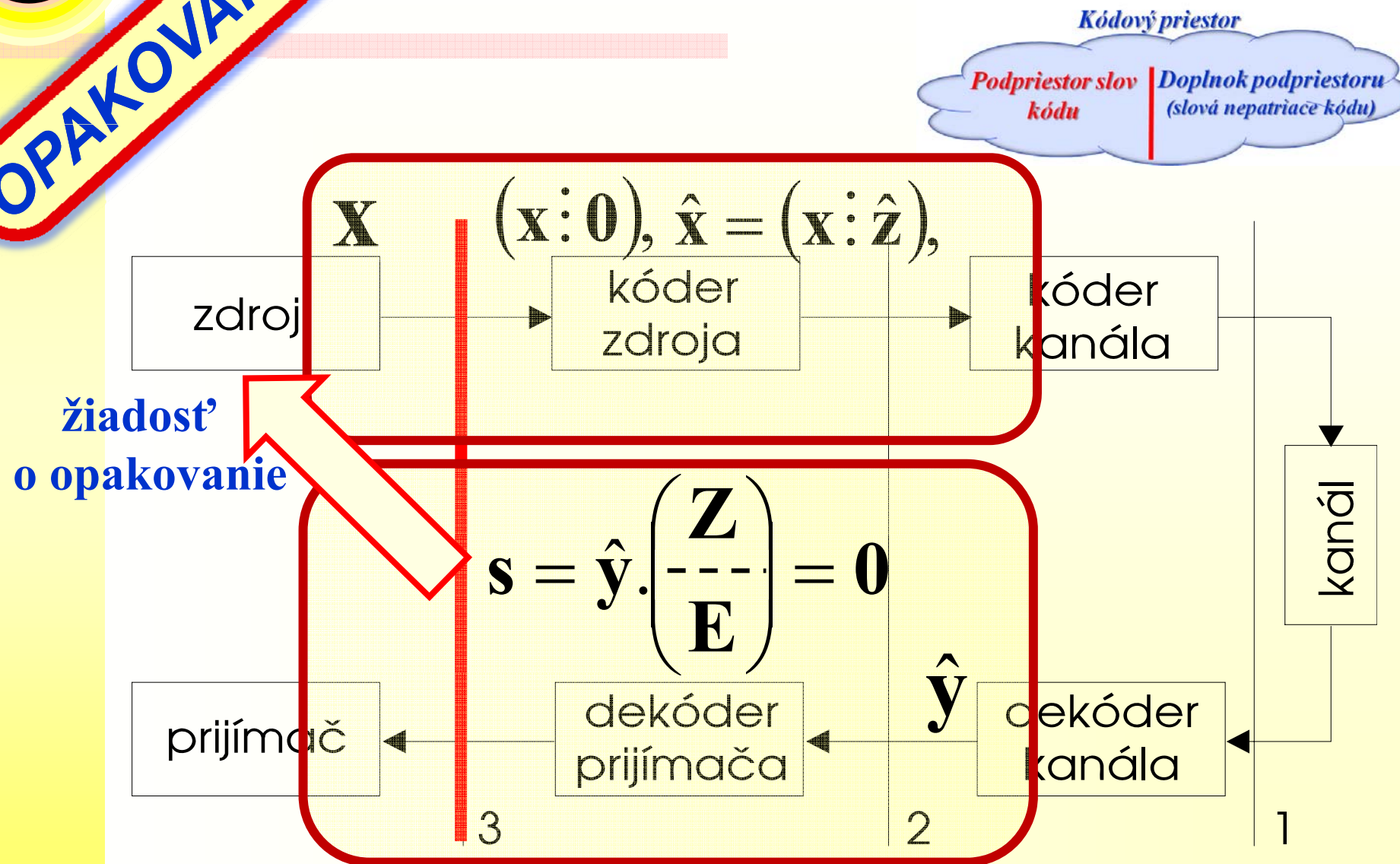
Doplnok podpriestoru
(slová nepatriace kódu)

OPAKOVANIE

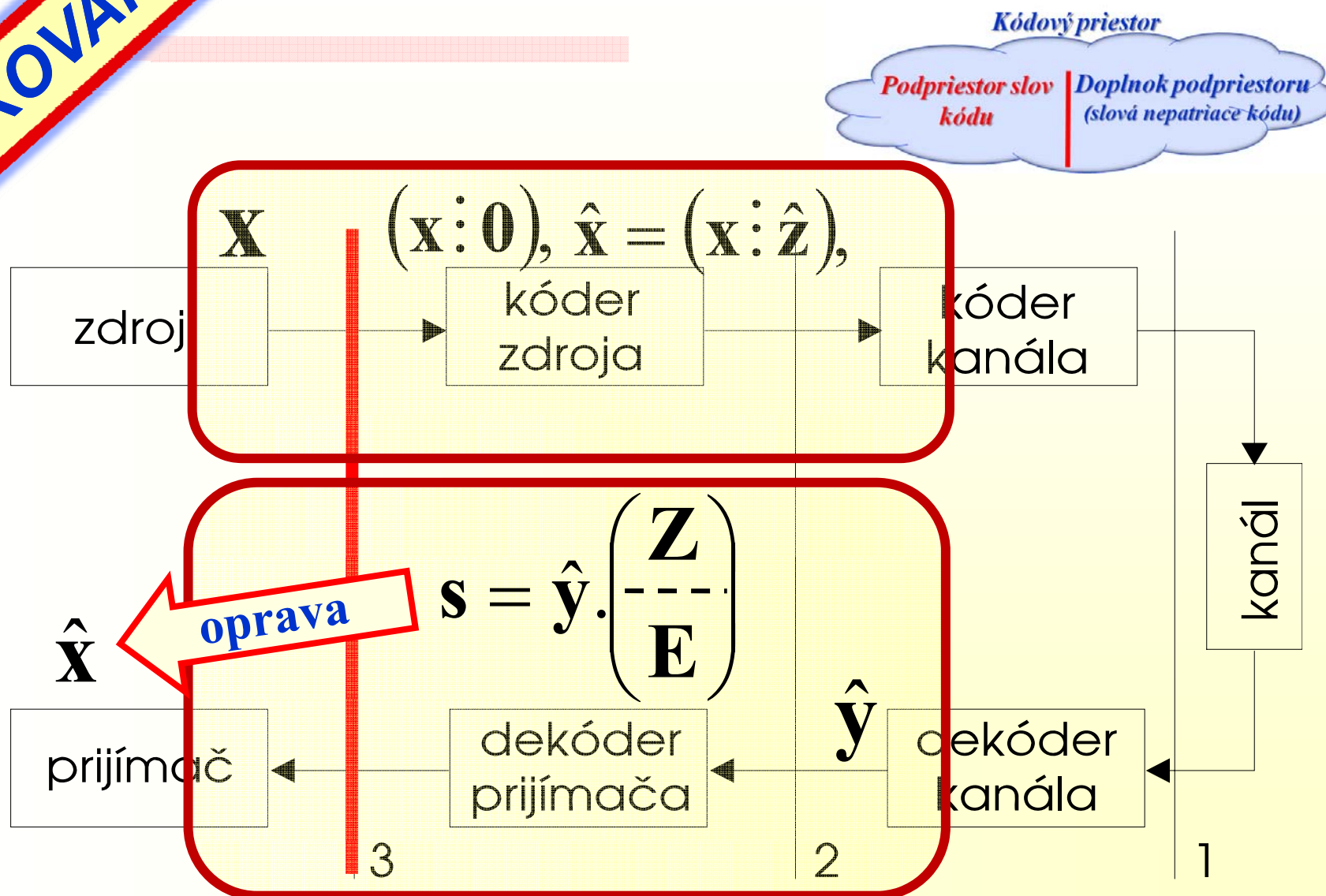
Dekóder detekčného kódu

OPAKOVANIE

Dekóder opravného kódu

Blokový systematický lineárny kód

OPAKOVANIE

Použili sme:

- signálový priestor (báza, lineárna nezávislosť)

Nepoužili sme:

- skalárny súčin (kolmost', vzdialenosť)

Vieme:

- zostaviť **detekčný** lineárny kód,
t.j. povedať, či prijaté slovo patrí do kódu
- zostaviť **korekčný** lineárny kód,
t.j. opravovať vopred definované chyby

Reálny signálový priestor

Definícia:

Nech je daný signálový priestor φ nad poľom $(R, +, \cdot)$. Ak pre každé $\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2, \mathbf{f}_3 \in \varphi$ a $k \in R$ je daná reálna funkcia $(\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2) \in R$ tak, že platí

$$- (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2) = (\mathbf{f}_2, \mathbf{f}_1) \quad (\text{symetria})$$

$$- (\mathbf{f}_1 \oplus \mathbf{f}_2, \mathbf{f}_3) = (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_3) + (\mathbf{f}_2, \mathbf{f}_3) \quad (\text{bilinearita})$$

$$- (k \otimes \mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2) = k \cdot (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2)$$

$$- (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_1) \geq 0 \text{ pričom } (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_1) = 0 \Leftrightarrow \mathbf{f}_1 = \mathbf{0} \quad (\text{pozitívnosť})$$

potom funkciu $(\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2)$ nazývame skalárnym súčinom signálov $\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2$ a uvedený signálový priestor reálnym signálovým priestorom.

Veľkosť signálu

$$\|\mathbf{f}\| = +\sqrt{(\mathbf{f}, \mathbf{f})} \in \mathfrak{R}$$

N-rozmerný Euklidov priestor

$$(\mathbf{f}, \mathbf{g}) = \sum_{k=1}^{N-1} f_k g_k \in \mathfrak{R}$$

Signálový priestor

Definícia:

Signálový (vektorový) priestor φ nad poľom (F, \oplus, \otimes) je množina takých signálov (vektorov), že ku každej dvojici signálov $\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2 \in \varphi$ je jednoznačne priradený signál $\mathbf{f}_1 + \mathbf{f}_2 \in \varphi$ a každému signálu $\mathbf{f} \in \varphi$ a skaláru $k \in F$ je jednoznačne priradený signál $k \cdot \mathbf{f} \in \varphi$, pričom platí:

1. pre všetky $\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2, \mathbf{f}_3 \in \varphi$
 - $\mathbf{f}_1 + \mathbf{f}_2 = \mathbf{f}_2 + \mathbf{f}_1$ (súčet signálov je komutatívny)
 - $\mathbf{f}_1 + (\mathbf{f}_2 + \mathbf{f}_3) = (\mathbf{f}_1 + \mathbf{f}_2) + \mathbf{f}_3$ (súčet signálov je asociatívny)
2. existuje signál $\mathbf{0} \in \varphi$, pre ktorý
 - $\mathbf{f} + \mathbf{0} = \mathbf{f}$ pre všetky $\mathbf{f} \in \varphi$
 - ku každému $\mathbf{f}_1 \in \varphi$ existuje $\mathbf{f}_2 \in \varphi$ tak, že $\mathbf{f}_1 + \mathbf{f}_2 = \mathbf{0}$
3. pre všetky $\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2 \in \varphi$ a $k_1, k_2 \in F$
 - $1 \cdot \mathbf{f}_1 = \mathbf{f}_1$
 - $k_1 \cdot (k_2 \cdot \mathbf{f}_1) = (k_1 \otimes k_2) \cdot \mathbf{f}_1$
 - $k_1 \cdot (\mathbf{f}_1 + \mathbf{f}_2) = k_1 \cdot \mathbf{f}_1 + k_1 \cdot \mathbf{f}_2$
 - $(k_1 \oplus k_2) \cdot \mathbf{f}_1 = k_1 \cdot \mathbf{f}_1 + k_2 \cdot \mathbf{f}_1$

Kódový priestor

Ak sú signály tvaru $\mathbf{f} = (f_0, \dots, f_{N-1})$
potom podmienky

3. pre všetky $\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2 \in \varphi$ a $k_1, k_2 \in F$

$$- 1 \cdot \mathbf{f}_1 = \mathbf{f}_1$$

$$- k_1 \cdot (k_2 \cdot \mathbf{f}_1) = (k_1 \otimes k_2) \cdot \mathbf{f}_1$$

$$- k_1 \cdot (\mathbf{f}_1 + \mathbf{f}_2) = k_1 \cdot \mathbf{f}_1 + k_1 \cdot \mathbf{f}_2$$

$$- (k_1 \oplus k_2) \cdot \mathbf{f}_1 = k_1 \cdot \mathbf{f}_1 + k_2 \cdot \mathbf{f}_1$$

ľahko splníme, ak skaláre a súradnice vektora budú z
toho istého Galoisovho poľa GF

Kódový priestor

Definícia:

Nech je daný signálový priestor φ nad poľom (F, \oplus, \otimes) . Ak pre každé $\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2, \mathbf{f}_3 \in \varphi$ a $k \in F$ je daná reálna funkcia $(\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2) \in F$ tak, že platí

$$- (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2) = (\mathbf{f}_2, \mathbf{f}_1) \quad (\text{symetria})$$

$$- (\mathbf{f}_1 \oplus \mathbf{f}_2, \mathbf{f}_3) = (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_3) + (\mathbf{f}_2, \mathbf{f}_3) \quad (\text{bilinearita})$$

$$- (k \otimes \mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2) = k \cdot (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2)$$

$$- (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_1) \geq 0 \text{ pričom } (\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_1) = 0 \Leftrightarrow \mathbf{f}_1 = \mathbf{0} \quad (\text{pozitívnosť})$$

potom funkciu $(\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2)$ nazývame skalárnym súčinom signálov $\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2$ a uvedený signálový priestor kódovým signálovým priestorom.

N-rozmerný kódový priestor $\mathbf{f} = (f_0, \dots, f_{N-1}), f_k \in F$

$$(\mathbf{f}, \mathbf{g}) = \sum_{k=1}^{N-1} \oplus f_k \otimes g_k \in F$$

Kódový priestor - príklady

binárny N-rozmerný kódový priestor

$$\mathbf{f} = (f_0, \dots, f_{N-1}), f_k \in \{0, 1\}$$

$$(\mathbf{f}, \mathbf{g}) \in \{0, 1\}$$

p-nárny N-rozmerný kódový priestor

$$\mathbf{f} = (f_0, \dots, f_{N-1}), f_k \in \{0, 1, \dots, p-1\}$$

$$(\mathbf{f}, \mathbf{g}) \in \{0, 1\}$$

polynomiálny N-rozmerný kódový priestor

$$\mathbf{f} = (f_0, \dots, f_{N-1}), f_k = a_1 x + a_0, a_i \in \{0, 1\}$$

$$(\mathbf{f}, \mathbf{g}) = a_1 x + a_0, a_i \in \{0, 1\}$$

p-nárny kódový priestor

$\mathbf{f} = (f_0, \dots, f_{N-1}), f_k \in \{0, 1, \dots, p-1\}$ p - prvočíslo

$$F = \{0, 1, 2, 3, 4\}, p = 5$$

$$2^0 = 1, 2^1 = 2, 2^2 = 4, 2^3 = 3$$

$$F = \{0, 2^0, 2^1, 2^3, 2^2\}$$

$$f_i = 2^k, f_j = 2^l$$

$$f_i \underset{5}{\otimes} f_j = 2^{k \oplus l}$$

\otimes	0	1	2	3	4
0	0	0	0	0	0
1	0	1	2	3	4
2	0	2	4	1	3
3	0	3	1	4	2
4	0	4	3	2	1

\otimes	0	2^0	2^1	2^3	2^2
0	0	0	0	0	0
2^0	0	2^0	2^1	2^3	2^2
2^1	0	2^1	2^2	2^0	2^3
2^3	0	2^3	2^0	2^2	2^1
2^2	0	2^2	2^3	2^1	2^0

Polynomiálny kódový priestor

$$\mathbf{f} = (f_0, \dots, f_{N-1}), f_k \in \{0, 1, x, x+1\} \quad q(x) = x^2 + x + 1$$

$$F = \{0, 1, x, x+1\}$$

$$x^0 = 1, \quad x^1 = x, \quad x^2 = x+1$$

$$F = \{0, x^0, x^1, x^2\}$$

$$f_i = x^k, f_j = x^l$$

$$f_i \underset{x^2+x+1}{\otimes} f_j = x^{k \oplus l}_3$$

\otimes	0	1	x	$x+1$
0	0	0	0	0
1	0	1	x	$x+1$
x	0	x	$x+1$	1
$x+1$	0	$x+1$	1	x

\otimes	0	x^0	x^1	x^2
0	0	0	0	0
x^0	0	x^0	x^1	x^2
x^1	0	x^1	x^2	x^0
x^2	0	x^2	x^0	x^1

Polynomiálny kódový priestor

\oplus	0	1	x	$x+1$
0	0	1	x	$x+1$
1	1	0	$x+1$	x
x	x	$x+1$	0	1
$x+1$	$x+1$	x	1	0

\otimes	0	1	x	$x+1$
0	0	0	0	0
1	0	1	x	$x+1$
x	0	x	$x+1$	1
$x+1$	0	$x+1$	1	x

\oplus	0	x^0	x^1	x^2
0	0	x^0	x^1	x^2
x^0	x^0	0	x^2	x^1
x^1	x^1	x^2	0	x^0
x^2	x^2	x^1	x^0	0

\otimes	0	x^0	x^1	x^2
0	0	0	0	0
x^0	0	x^0	x^1	x^2
x^1	0	x^1	x^2	x^0
x^2	0	x^2	x^0	x^1

Polynomiálny kódový priestor

Veta:

Každý prvok konečného poľa rádu p^m je koreňom rovnice $X^{p^m} - X = 0$

Dôkaz:

nech $y \in F - \{0\}$ a x je primitívnym prvkom.

Existuje k tak že $y = x^k$. Potom

$$y^{p^m-1} = x^{k \cdot (p^m-1)} = 1$$

$$y^{p^m-1} - 1 = 0$$

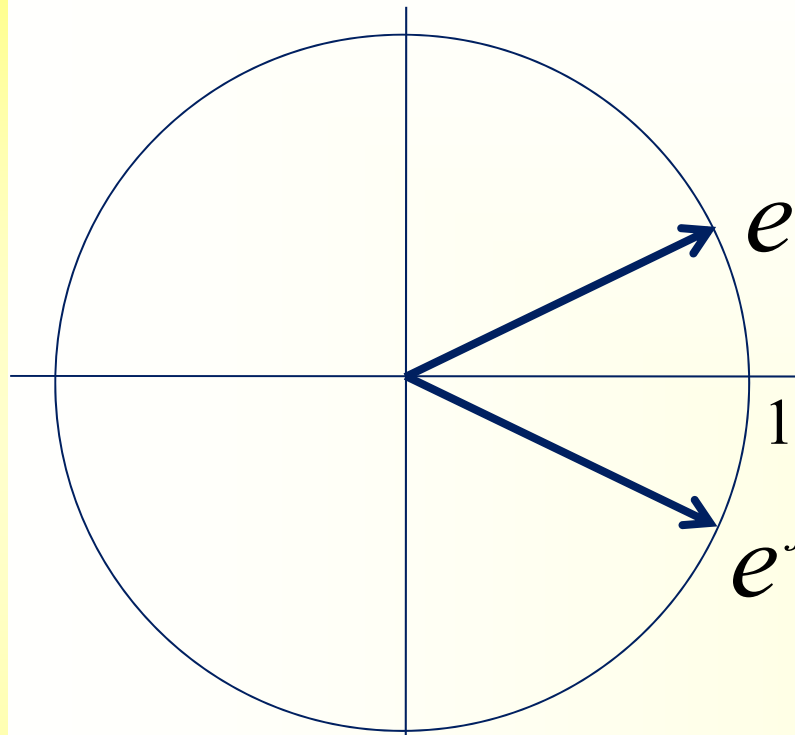
\otimes	0	x^0	x^1	x^2
0	0	0	0	0
x^0	0	x^0	x^1	x^2
x^1	0	x^1	x^2	x^0
x^2	0	x^2	x^0	x^1

Príklad: $p=2, m=2$

$$y^{2^2-1} = y^3 = 1 \quad y = x^k \Rightarrow x^{3 \cdot k} = 1$$

Komplexne združené číslo

$$e^{-j\frac{2\pi}{N}nk} = W^{-nk}$$

$$W = e^{j\frac{2\pi}{N}}$$

$$e^{j\frac{2\pi}{N}nk} = W^{nk}$$

$$X_n = \overline{X}_{N-n}$$

$$F = \{0, x^0, x^1, x^2\}$$

$$\overline{F} = \{0, x^{3-0}, x^{3-1}, x^{3-2}\} = \{0, x^0, x^2, x^1\}$$

Polynomiálny kódový priestor

$$\mathbf{f} = (x^0, 0, x^2, x^2, x^0)$$

$$\mathbf{g} = (x^1, x^2, 0, x^1, x^0)$$

Vypočítajte ich skalárny súčin

$$(\mathbf{f}, \mathbf{g}) = \sum_{k=1}^{N-1} f_k \otimes \bar{g}_k$$

$$\bar{\mathbf{g}} = (x^{3-1}, x^{3-2}, 0, x^{3-1}, x^{3-0}) = (x^2, x^1, 0, x^2, x^0)$$

$$(\mathbf{f}, \mathbf{g}) = x^0 x^2 + 0x^1 + x^2 0 + x^2 x^2 + x^0 x^0$$

$$(\mathbf{f}, \mathbf{g}) = (x^2 + 0 + 0 + x^1) + x^0 = x^0 + x^0 = 0$$

\oplus	0	x^0	x^1	x^2
0	0	x^0	x^1	x^2
x^0	x^0	0	x^2	x^1
x^1	x^1	x^2	0	x^0
x^2	x^2	x^1	x^0	0

\otimes	0	x^0	x^1	x^2
0	0	0	0	0
x^0	0	x^0	x^1	x^2
x^1	0	x^1	x^2	x^0
x^2	0	x^2	x^0	x^1

OPAKOVANIE

Spektrum diskretných signálov

$$\mathbf{b}_n = \frac{1}{N} \left(e^{j\frac{2\pi}{N}n0}, e^{j\frac{2\pi}{N}n1}, \dots, e^{j\frac{2\pi}{N}n(N-1)} \right)$$

$$(\mathbf{b}_n, \mathbf{b}_n) = 1$$

$$\mathbf{x} = \sum_{n=0}^{N-1} X_n \mathbf{b}_n \quad x_k = \sum_{n=0}^{N-1} X_n e^{j\frac{2\pi}{N}nk}$$

$$X_n = \frac{(\mathbf{x}, \mathbf{b}_n)}{(\mathbf{b}_n, \mathbf{b}_n)} = \sum_{k=0}^{N-1} x_k e^{-j\frac{2\pi}{N}nk} = \sum_{k=0}^{N-1} x_k W^{nk}$$

Spektrum číslicových signálů

$$\mathbf{b}_n = \frac{1}{N} \left(W^{n0}, \dots, W^{nk}, \dots, W^{n(N-1)} \right) \quad W^N = e^{j\frac{2\pi}{N}N} = 1$$

$$\mathbf{b}_n = (b_{n,0}, \dots, b_{n,k}, \dots, b_{n,N-1}) \quad n = 0, 1, \dots, N-1$$

$$b_{n,k} \in F = \{0, x^0, \dots, x^{N-1}\} \quad x^N = 1$$

$$b_{n,k} \in \{a_{m-1}x^{m-1} + \dots + a_0; a_i \in \{0, \dots, p-1\}, i = 0, 1, \dots, m-1\}$$

$$x^N = x^{p^m-1} = x^{k \cdot (p^m-1)} = 1$$

$$N = k \cdot (p^m - 1) \quad \mathbf{N \text{ je deliteľom } p^m-1}$$

Kódy so spektrom

Skriptá str. 109

Spektrum číslicových signálů

$$\mathbf{b}_n = (x^{n.0}, \dots, x^{n.k}, \dots, x^{n.(N-1)}), \quad n = 0, 1, \dots, N-1$$

$$(\mathbf{b}_n, \mathbf{b}_n) = \sum_{k=0}^{N-1} x^{n.k} \cdot x^{-n.k} = \sum_{k=0}^{N-1} x^0 = \begin{cases} 1, & N \text{ nepárne} \\ 0, & N \text{ párne} \end{cases}$$

Vektor nie je sám na seba kolmý q nepárne

$$(\mathbf{b}_n, \mathbf{b}_m) = \sum_{k=0}^{N-1} x^{n.k} \cdot x^{-m.k} = \sum_{k=0}^{N-1} x^{(n-m).k} = 0, \quad n \neq m$$

dôkaz – skriptá str. 110

Báza je ortonormálna!

Spektrum číslicových signálů

Príklad: $N=3, p=2$ $\mathbf{b}_n = (x^{n.0}, x^{n.1}, x^{n.2})$, $n = 0,1,2$

najmenšie m aby N delilo p^m-1 : $3k = 2^m-1$ $m=2$

$$b_{n,k} \in F = \{0, x^0, x^1, x^2\} \quad q(x)=x^2+x+1$$

$$\mathbf{b}_0 = (x^0, x^0, x^0)$$

$$\mathbf{b}_1 = (x^0, x^1, x^2) = (x^0, x^1, x^{3-1})$$

$$\mathbf{b}_2 = (x^0, x^2, x^4) = (x^0, x^2, x^1) = (x^0, x^2, x^{3-2})$$

Vlastnosť harmonickej bázy:

$$\mathbf{b}_n = (x^{n.0}, x^{n.1}, \dots, x^{n.k}, \dots, x^{n.(N-k)}, \dots, x^{n.(N-1)})$$

Spektrum číslicových signálů

$$\mathbf{b}_n = (x^{n0}, x^{n1}, \dots, x^{n(N-1)}), \quad n = 0, 1, \dots, N-1$$

$$(\mathbf{b}_n, \mathbf{b}_n) = 1 \quad (\mathbf{b}_n, \mathbf{b}_m) = 0, \quad n \neq m$$

$$\mathbf{x} = \sum_{n=0}^{N-1} X_n \mathbf{b}_n$$

$$x_k = \sum_{n=0}^{N-1} X_n x^{nk}$$

$$X_n = \frac{(\mathbf{x}, \mathbf{b}_n)}{(\mathbf{b}_n, \mathbf{b}_n)} = \sum_{k=0}^{N-1} x_k x^{-nk}$$

Spektrum číslicových signálů

Príklad: $N=3, p=2, m=2$

$$\mathbf{b}_0 = (1, 1, 1)$$

$$\mathbf{b}_1 = (1, x, x^2)$$

$$\mathbf{b}_2 = (1, x^2, x)$$

\oplus	0	x^0	x^1	x^2
0	0	x^0	x^1	x^2
x^0	x^0	0	x^2	x^1
x^1	x^1	x^2	0	x^0
x^2	x^2	x^1	x^0	0

\otimes	0	x^0	x^1	x^2
0	0	0	0	0
x^0	0	x^0	x^1	x^2
x^1	0	x^1	x^2	x^0
x^2	0	x^2	x^0	x^1

Vypočítajte spektrum slov $\mathbf{x} = (1, 0, 1)$ $\mathbf{x}' = (1, 1, 1)$

$$X_0 = \frac{(\mathbf{x}, \mathbf{b}_0)}{(\mathbf{b}_0, \mathbf{b}_0)} = ((1, 0, 1), (1, 1, 1)) = 0$$

$$X_1 = \frac{(\mathbf{x}, \mathbf{b}_1)}{(\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_1)} = ((1, 0, 1), (1, x, x^2)) = x$$

$$X_2 = \frac{(\mathbf{x}, \mathbf{b}_2)}{(\mathbf{b}_2, \mathbf{b}_2)} = ((1, 0, 1), (1, x^2, x)) = x^2$$

Spektrum číslicových signálů

Príklad: $N=3, p=2, m=2$

$$\mathbf{b}_0 = (1, 1, 1)$$

$$\mathbf{b}_1 = (1, x, x^2)$$

$$\mathbf{b}_2 = (1, x^2, x)$$

\oplus	0	x^0	x^1	x^2
0	0	x^0	x^1	x^2
x^0	x^0	0	x^2	x^1
x^1	x^1	x^2	0	x^0
x^2	x^2	x^1	x^0	0

\otimes	0	x^0	x^1	x^2
0	0	0	0	0
x^0	0	x^0	x^1	x^2
x^1	0	x^1	x^2	x^0
x^2	0	x^2	x^0	x^1

Vypočítajte spektrum slov $\mathbf{x} = (1, 0, 1)$ $\mathbf{x}' = (1, 1, 1)$

$$X'_0 = \frac{(\mathbf{x}', \mathbf{b}_0)}{(\mathbf{b}_0, \mathbf{b}_0)} = ((1, 1, 1), (1, 1, 1)) = 1$$

$$X'_1 = \frac{(\mathbf{x}', \mathbf{b}_1)}{(\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_1)} = ((1, 1, 1), (1, x, x^2)) = 0$$

$$X'_2 = \frac{(\mathbf{x}', \mathbf{b}_2)}{(\mathbf{b}_2, \mathbf{b}_2)} = ((1, 1, 1), (1, x^2, x)) = 0$$

Spektrum cyklického kódu

$$\mathbf{X} = (X_0, X_1, 0, X_3, \vdots, \bar{X}_3, 0, \bar{X}_1)$$

Príklad: $N=3, p=2, m=2$ $\mathbf{X} = (X_0, 0, \vdots 0)$

$$\mathbf{b}_0 = (1, 1, 1)$$

$$\mathbf{b}_1 = (1, x, x^2)$$

$$\mathbf{b}_2 = (1, x^2, x)$$

\oplus	0	x^0	x^1	x^2
0	0	x^0	x^1	x^2
x^0	x^0	0	x^2	x^1
x^1	x^1	x^2	0	x^0
x^2	x^2	x^1	x^0	0

\otimes	0	x^0	x^1	x^2
0	0	0	0	0
x^0	0	x^0	x^1	x^2
x^1	0	x^1	x^2	x^0
x^2	0	x^2	x^0	x^1

Spektrá slov kódu $\mathbf{X} = (X_0, 0, \vdots 0), X_0 \in \{0, 1, x, x^2\}$

Spektrá slov nepatriacich do kódu

$$\mathbf{X} = (X_0, X_1, \vdots, \bar{X}_1), X_0 \in \{0, 1, x, x^2\}, X_1 \in \{1, x, x^2\}$$

Kódový multiplex

Spektrálny multiplex

$$\mathbf{X} = (0, X_1, 0, 0, \vdots 0, 0, \bar{X}_1)$$

$$\mathbf{X}' = (0, 0, X_2, 0, \vdots 0, \bar{X}_2, 0)$$

$$\mathbf{X}'' = (0, 0, 0, X_3, \vdots \bar{X}_3, 0, 0)$$

$$\mathbf{X} + \mathbf{X}' + \mathbf{X}'' = (0, X_1, X_2, X_3, \vdots \bar{X}_3, \bar{X}_2, \bar{X}_1)$$

Poznámka: uvedené spektrá kódových slov sú len ilustratívne a nemusia patriť realizovateľnému kódu

Teória oznamovania 12

*Ďakujem za
Vašu pozornosť*